Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 5. septembra 2019 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2002/22/ES – Univerzálna služba a práva užívateľov týkajúce sa elektronických komunikačných sietí a služieb – Článok 26 ods. 5 – Jednotné európske číslo tiesňového volania – Poskytnutie informácií o mieste volajúceho“

Vo veci C-417/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius, Litva) z 21. júna 2018 a doručený Súdnemu dvoru 26. júna 2018, ktorý súvisí s konaním:

**AW,**

**BV,**

**CU,**

**DT**

proti

**Lietuvos valstybė, zastúpená Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras a Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,**

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras (spravodajca), sudcovia K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin a N. Piçarra,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. mája 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– AW, BV, CU a DT, v zastúpení: L. Šaltinytė, za právnej pomoci L. Žalnieriūnas, advokatas,

– litovská vláda, v zastúpení: R. Dzikovič, K. Dieninis a R. Krasuckaitė, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: litovčina.

– Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, S. L. Kalėda, L. Nicolae a A. Steiblytė, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 51; Mim. vyd. 13/029, s. 367), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/136/ES z 25. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 337, 2009, s. 11) (ďalej len „smernica 2002/22“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi AW, BV, CU a DT (ďalej len „AW a i.“) na jednej strane a Lietuvos valstybė (Litovská republika), zastúpená Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (Úrad pre reguláciu komunikácií), Bendrasis pagalbos centras (Stredisko integrovaného záchranného systému) a Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (Ministerstvo vnútra Litovskej republiky) na druhej strane, vo veci návrhu AW a i. na náhradu škody.

### Právny rámec

#### *Právo Únie*

*Smernica 2002/22*

3 Odôvodnenie 36 smernice 2002/22 uvádza:

„je dôležité, aby užívatelia mohli bezplatne volať jednotné európske tiesňové číslo ‚112‘ a každé iné národné tiesňové čísla z akéhokoľvek telefónu, vrátane verejných telefónnych automatov na mince a karty, bez použitia akéhokoľvek platobného prostriedku. …Informácie o mieste volania, pokiaľ je to technicky možné, ktoré sú k dispozícii pre tiesňovú službu, zvýšia úroveň ochrany a bezpečnosti užívateľov služby čísla ‚112‘ a pomôžu tiesňovej službe pri plnení jej povinnosti za predpokladu, že je zaručený prenos volania a príslušné dáta pre príslušnú tiesňovú službu…“

4 Článok 26 tejto smernice stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci koncoví užívatelia služieb uvedených v odseku 2 vrátane užívateľov verejných mincových alebo kartových telefónov mohli bezplatne volať tiesňové služby s použitím jednotného európskeho čísla tiesňového volania 112 a akéhokoľvek národného čísla tiesňového volania špecifikovaného členskými štátmi.

2. Členské štáty po porade s národnými regulačnými orgánmi, zložkami služieb záchranného systému a poskytovateľmi zabezpečia, aby podniky poskytujúce koncovým užívateľom elektronické komunikačné služby na vytváranie vnútroštátnych volaní prostredníctvom čísla alebo čísel z národného telefónneho číslovacieho plánu poskytovali prístup k tiesňovým službám.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa na volania na jednotné európske číslo tiesňového volania 112 primerane odpovedalo a aby sa s ním zaobchádzalo spôsobom, ktorý najlepšie vyhovuje národnej organizácii tiesňových systémov. Na takéto volania sa musí odpovedať a musia sa vybaviť aspoň tak rýchlo a účinne ako v prípade volaní na národné číslo tiesňového volania alebo čísla, ak sa používajú naďalej.

…

5. Členské štáty zabezpečia, aby dotknuté podniky dali bezplatne k dispozícii orgánu spracúvajúcemu tiesňové volania informácie o tom, kde sa volajúci nachádza, hneď ako uvedený orgán dané volanie prijme. Týka sa to všetkých volaní na jednotné európske číslo tiesňového volania 112. Členské štáty môžu rozšíriť túto povinnosť na volania na národné čísla tiesňového volania. Príslušné regulačné orgány stanovia kritériá presnosti a spoľahlivosti poskytovaných informácií o polohe volajúceho.

…“

*Smernica 2009/136*

5 Odôvodnenie 39 smernice 2009/136 uvádza:

„Koncoví užívatelia by mali mať možnosť volať na služby tiesňového volania a mať k nim prístup pomocou akejkoľvek telefónnej služby, ktorá umožňuje vytváranie volania prostredníctvom čísla alebo čísel z národného telefónneho číslovacieho plánu. …Mala by sa posilniť aj povinnosť poskytovať informácie o polohe volajúceho, aby sa zlepšila ochrana občanov. Konkrétne by podniky mali sprístupniť informácie o polohe volajúceho službám tiesňového volania, a to okamžite po tom, ako volanie dosiahne uvedenú službu, a nezávisle od použitej technológie. …“

***Litovské právo***

*Zákon Litovskej republiky č. IX-2135 o elektronických komunikáciách*

6 Článok 34 ods. 10 Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas nº IX-2135 (zákon Litovskej republiky č. IX-2135 o elektronických komunikáciách) z 15. apríla 2004 (Žin., 2004, nº 69-2382), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej, stanovoval:

„Všetci prevádzkovatelia verejných telekomunikačných sietí a/alebo poskytovatelia verejných elektronických komunikačných služieb sú povinní zabezpečiť, v súlade s postupom a podmienkami a stanoveným Úradom pre reguláciu komunikácií, svojim účastníkom alebo užívateľom verejných elektronických komunikačných služieb, vrátane užívateľov verejných telefónnych automatov a účastníkom alebo užívateľom so zdravotným postihnutím, bezplatný prístup k tiesňovým službám zavedeným orgánmi.“

7 Článok 68 ods. 2 tohto zákona znel:

„Prevádzkovatelia verejných komunikačných sietí a poskytovatelia verejných elektronických komunikačných služieb sú povinní bezplatne poskytnúť, aj bez súhlasu účastníka alebo skutočného užívateľa elektronických komunikačných služieb, informácie o polohe volajúceho (vrátane prevádzkových informácií) Stredisku integrovaného záchranného systému. Informácie o polohe v prípade tiesňového volania majú byť poskytnuté Stredisku integrovaného záchranného systému bezplatne okamžite po tom, ako toto stredisko prijme tiesňové volanie. Stredisko integrovaného záchranného systému má predložiť Úradu pre reguláciu komunikácií návrhy s ohľadom na kritériá týkajúce sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho. Na základe návrhov Stredisko

integrovaného záchranného systému má Úradu pre reguláciu komunikácií stanoviť kritériá týkajúce sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho. Náklady spojené so zabezpečením, inštaláciou (úpravou), aktualizáciou a servisom hardvéru (a súvisiaceho softvéru), ktorý nie je potrebný na zabezpečenie podnikateľskej činnosti prevádzkovateľa, ale je potrebný na poskytovanie informácií o polohe (vrátane prevádzkových informácií) Stredisku integrovaného záchranného systému, majú byť prevádzkovateľom verejných telekomunikačných sietí a poskytovateľom verejných elektronických komunikačných služieb preplatené zo štátneho rozpočtu postupom určeným vládou. Ďalšie ustanovenia tohto odseku sa vykonávajú v súlade so spôsobom a podmienkami stanovenými v článku 34 ods. 10 tohto zákona.“

*Pravidlá prístupu k tiesňovým službám*

8 Rozhodnutím č. 1V-1087 riaditeľa Úradu pre reguláciu komunikácií zo 7. novembra 2011 boli stanovené pravidlá prístupu účastníkov alebo užívateľov k tiesňovým službám zabezpečených orgánmi (ďalej len „pravidlá prístupu k tiesňovým službám“).

9 Bod 4.5.4.1. týchto pravidiel stanovuje, že prevádzkovatelia mobilných sietí sú povinní poskytnúť informácie o polohe s presnosťou na pokrytie základnej stanice (sektoru) (*Cell-ID*). V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že uvedené pravidlá neuvádzajú minimálnu úroveň presnosti, s ktorou musia základné stanice poskytovať informácie o polohe volajúceho, alebo hustotu rozmiestnenia základných staníc.

10 Podľa bodu 4.5.4.2 pravidiel prístupu k tiesňovým službám 95 % všetkých informácií o polohe bude poskytnutých do 20 sekúnd od pripojenia na server Strediska integrovaného záchranného systému alebo od odoslania požiadavky Strediska integrovaného záchranného systému prevádzkovateľovi mobilnej komunikačnej siete alebo poskytovateľovi služieb mobilných komunikácií.

11 Bod 4.5.4.3 pravidiel prístupu k tiesňovým službám stanovuje, že systém pre poskytovanie informácií o polohe obsluhovaný prevádzkovateľmi mobilných sietí musí byť úplne duplikovaný, pričom musí byť dostupný minimálne počas 97 % roka.

## Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 AW a i. sú príbuznými ES, mladého dievčaťa vo veku 17 rokov, ktoré sa stalo obeťou trestného činu. Zo spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, vyplýva, že 21. septembra 2013 okolo 6. hod. ráno bola ES na predmestí Panevėžys (Litva) unesená, znásilnená a upálená zaživa v kufri vozidla. V čase, keď bola zamknutá v tomto kufri, zavolala o pomoc na litovské Stredisko tiesňového volania použitím mobilného telefónu na jednotné európske číslo tiesňového volania „112“ (ďalej len „číslo 112“) približne desaťkrát. Zariadenie Strediska tiesňových volaní však nezobrazovalo číslo použitého mobilného telefónu, čo zabránilo zamestnancom tohto strediska určiť polohu ES. Nebolo možné určiť, či mal mobilný telefón, ktorý použila ES, SIM kartu, ani to, prečo sa jej číslo stredisku príjmov tiesňových volaní nezobrazilo.

13 AW a i. podali žalobu na vnútroštátny súd, v ktorej navrhli, aby bola Litve uložená povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu, ktorá bola spôsobená ES, a im samotným ako jej príbuzným. Na podporu svojej žaloby tvrdia, že Litovská republika nezabezpečila riadne vykonanie článku 26 ods. 5 smernice 2002/22. V dôsledku toho nebolo možné poskytnúť zasahujúcim policajtom informácie o polohe ES, čo im zabránilo prísť jej na pomoc.

14 Vnútroštátny súd si kladie otázku jednak, či článok 26 ods. 5 smernice 2002/22 ukladá povinnosť poskytnúť informácie o polohe volajúceho v prípade volania uskutočneného zo zariadenia bez SIM karty, a jednak, či v prípade, o aký ide vo veci samej, keď právna úprava členského štátu umožňuje zavolať na číslo 112 z mobilného telefónu bez SIM karty, musia byť informácie o polohe volajúceho vymedzené v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22.

15 Ak platí, že v prípade volania na číslo 112 uskutočneného z mobilného telefónu bez SIM karty majú členské štáty povinnosť zabezpečiť určenie polohy volajúceho, vnútroštátny súd taktiež kladie otázku, či z hľadiska povinností vyplývajúcich z článku 26 ods. 5 smernice 2002/22 umožňuje uplatniteľná litovská právna úprava zabezpečiť dostatočne presné určenie polohy volajúceho.

16 Napokon vnútroštátny súd uvádza, že pokiaľ sa ukáže, že príslušné orgány členských štátov musia zabezpečiť určenie polohy osoby volajúcej na číslo 112 aj v prípade, ak táto osoba volá použitím mobilného telefónu bez SIM karty, tento súd musí rozhodnúť, či musí existovať priama príčinná súvislosť medzi porušením tejto povinnosti dotknutým členským štátom a ujmou spôsobenou jednotlivcom, alebo či postačuje nepriama príčinná súvislosť, ak podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo vnútroštátnej judikatúry takáto príčinná súvislosť postačuje na splnenie jednej z podmienok zodpovednosti dotknutého členského štátu.

17 Za týchto okolností Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius, Litva) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Ukladá článok 26 ods. 5 smernice 2002/22… povinnosť poskytovať informácie o polohe volajúceho v prípade volaní z mobilných zariadení bez SIM karty?

2. V prípade, ak vnútroštátna právna úprava členského štátu umožňuje osobám uskutočňovať volania na [číslo 112] zo zariadenia bez SIM karty, znamená to, že informácie o mieste, z ktorého boli uskutočnené tiesňové volania, sa majú zistiť v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22…?

3. Je vnútroštátna právna úprava uvedená v bode 4.5.4 pravidiel prístupu [k tiesňovým službám], ktoré okrem iného uvádzajú, že prevádzkovatelia verejnej mobilnej siete sú povinní poskytovať informácie o polohe volajúceho s presnosťou na pokrytie základnej stanice (sektoru) (*Cell-ID*), ale ktorá neuvádza minimálnu mieru presnosti (vo vzťahu k vzdialenosti), s akou musia základné stanice určiť polohu volajúceho alebo hustotu (vo vzťahu k vzdialenosti) rozmiestnenia základných staníc, v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22…, ktorý uvádza, že príslušné regulačné orgány stanovia kritériá presnosti a spoľahlivosti poskytovaných informácií o polohe volajúceho?

4. V prípade, ak z odpovedí Súdneho dvora na prvú otázku alebo druhú otázku vyplýva, že členský štát je povinný zabezpečiť informácie o polohe volajúceho v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22…, alebo z odpovede na tretiu otázku vyplýva, že vnútroštátna právna úprava nie je v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22…, ktorý uvádza, že príslušné orgány stanovia kritériá presnosti a spoľahlivosti poskytovaných informácií o polohe volajúceho, je vnútroštátny súd pri rozhodovaní o náhrade škody povinný preukázať priamu príčinnú súvislosť medzi porušením práva Únie a vznikom ujmy spôsobenej jednotlivcom, alebo je postačujúce, aby bola preukázaná nepriama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie a vznikom ujmy spôsobenej jednotlivcom, ak v zmysle ustanovení vnútroštátneho práva alebo vnútroštátnej judikatúry postačuje pre založenie zodpovednosti za škodu preukázanie iba nepriamej príčinnej súvislosti?“

## O prejudiciálnych otázkach

### *O prvej a druhej otázke*

18 Svojou prvou a druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 26 ods. 5 smernice 2002/22 má vykladať v tom zmysle, že ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby dotknuté podniky bezplatne poskytovali orgánu spracúvajúcemu tiesňové volania na čísle 112 informácie o polohe volajúceho, hneď ako uvedený orgán dané volanie prijme, vrátane prípadu, ak je volanie uskutočnené z mobilného telefónu bez SIM karty.

19 V prvom rade treba uviesť, že v písomných pripomienkach predložených Súdnemu dvoru litovská vláda tvrdí, že takáto situácia nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 26 ods. 5 smernice 2002/22, ale sa spravuje vnútroštátnym právom každého členského štátu, v prejednávanej veci litovským právom.

20 V tejto súvislosti stačí uviesť, že predmetom prvej a druhej otázky je konkrétne uplatniteľnosť článku 26 ods. 5 smernice 2002/22 na situáciu, akou je situácia, ktorá viedla k sporu vo veci samej. Vnútroštátny súd svojimi otázkami teda nežiada Súdny dvor o výklad litovského práva, ale o výklad práva Únie, najmä smernice 2002/22.

21 Pokiaľ ide o odpoveď na tieto isté otázky, zo samotného znenia článku 26 ods. 5 smernice 2002/22 vyplýva, že na „všetky volania na jednotné európske číslo tiesňového volania“ sa uplatňuje povinnosť poskytnúť informácie týkajúce sa polohy volajúceho.

22 Treba taktiež pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že z článku 26 ods. 3 smernice 2002/22 v jej pôvodnom znení, ktoré zodpovedá odseku 5 toho istého článku v jej súčasnom znení, vyplýva, že toto ustanovenie ukladá členským štátom, pokiaľ je to technicky možné, povinnosť dosiahnuť výsledok, ktorý sa neobmedzuje len na vytvorenie vhodného regulačného rámca, ale vyžaduje, aby informácie o polohe všetkých volajúcich na číslo 112 boli skutočne prenesené tiesňovým službám (rozsudok z 11. septembra 2008, Komisia/Litva, C-274/07, EU:C:2008:497, bod 40).

23 Nemožno preto pripustiť, aby volania na číslo 112 uskutočnené z mobilného telefónu bez SIM karty boli vylúčené z rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia.

24 V dôsledku toho je potrebné odpovedať na prvú a druhú otázku tak, že sa článok 26 ods. 5 smernice 2002/22 má vykladať v tom zmysle, že ukladá členským štátom, pokiaľ to je technicky možné, povinnosť zabezpečiť, aby dotknuté podniky bezplatne poskytovali orgánu spracúvajúcemu tiesňové volania na čísle 112 informácie o polohe volajúceho hneď, ako uvedený orgán dané volanie prijme, vrátane prípadu, ak je volanie uskutočnené z mobilného telefónu bez SIM karty.

### *O tretej otázke*

25 Svojou treťou otázkou vnútroštátny súd v podstate žiada, aby Súdny dvor rozhodol, či je vnútroštátna právna úprava, ktorá vymedzila kritériá týkajúce sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho na číslo 112, v súlade s článkom 26 ods. 5 smernice 2002/22.

26 Vnútroštátny súd konkrétne vyjadruje pochybnosti, ako vyplýva z bodu 9 tohto rozsudku, pokiaľ ide o otázku, či stačí, že členský štát stanoví iba to, že informácie o polohe volajúceho na číslo 112 musia byť poskytnuté s mierou presnosti, ktorou je pokrytie základnej stanice. Od prevádzkovateľov by sa totiž mohlo požadovať, aby poskytnuté informácie uvádzali s minimálnou mierou presnosti vzdialenosť volajúceho od základnej stanice, prostredníctvom ktorej bol jeho hovor prepojený. Tento súd navyše zdôrazňuje, že uplatniteľná litovská právna úprava nestanovuje, aká musí byť hustota rozmiestnenia základných staníc, ani maximálnu vzdialenosť medzi nimi.

27 V tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora príslušnému vnútroštátnemu súdu prináleží, aby preskúmal, či je vnútroštátna právna úprava v súlade s právom Únie, keďže Súdny dvor, ktorý rozhoduje o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, je príslušný iba na to, aby vnútroštátnemu súdu poskytol všetky informácie k výkladu práva Únie, ktoré danému súdu umožnia posúdiť tento súlad (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 126).

28 Za týchto podmienok treba tretiu otázku preformulovať a domnievať sa, že vnútroštátny súd sa touto otázkou v podstate pýta, či sa má článok 26 ods. 5 smernice 2002/22 vykladať v tom zmysle, že priznáva členským štátom mieru voľnej úvahy pri vymedzení kritérií týkajúcich sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho na číslo 112, ktoré im umožňujú obmedziť tieto kritériá na určenie základnej stanice, ktorá hovor prepojila.

29 Ako zdôraznila litovská vláda a Európska komisia vo svojich pripomienkach Súdnemu dvoru, zo znenia článku 26 ods. 5 poslednej vety smernice 2002/22 vyplýva, že členské štáty majú k dispozícii určitú mieru voľnej úvahy pri vymedzení kritérií týkajúcich sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho na číslo 112, ktoré musia dotknuté podniky bezplatne poskytnúť orgánu spracúvajúcemu tiesňové volania v súlade s prvou vetou tohto istého odseku.

30 Treba však uviesť, že z odôvodnenia 36 smernice 2002/22 a z odôvodnenia 39 smernice 2009/136 vyplýva, že účelom povinného poskytovania informácií o polohe volajúceho je zlepšiť úroveň ochrany a bezpečnosť užívateľov čísla 112 a pomôcť tiesňovým službám splniť ich úlohy.

31 Kritériá týkajúce sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho, tak musia v každom prípade zabezpečiť, pokiaľ je to technicky možné, určenie polohy tohto volajúceho tak spoľahlivo a presne, ako je potrebné na to, aby sa umožnilo tiesňovým službám účinne mu prísť na pomoc.

32 Miera voľnej úvahy, ktorou disponujú členské štáty pri vymedzení týchto kritérií, je teda obmedzená potrebou zabezpečiť užitočnosť poskytnutých informácií, aby sa umožnilo účinné určenie polohy volajúceho a v dôsledku toho zásah tiesňových služieb.

33 Keďže takéto posúdenie má vysoko technickú povahu a je úzko spojené s osobitosťami litovskej mobilnej telekomunikačnej siete, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby vykonal toto posúdenie.

34 Na tretiu otázku preto treba odpovedať tak, že článok 26 ods. 5 smernice 2002/22 sa má vykladať v tom zmysle, že priznáva členským štátom mieru voľnej úvahy pri vymedzení kritérií týkajúcich sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho na číslo 112, pričom sa však zdôrazňuje, že kritériá, ktoré členské štáty vymedzia, musia zabezpečiť, pokiaľ je to technicky možné, určenie polohy volajúceho tak spoľahlivo a presne, ako je potrebné na to, aby sa umožnilo tiesňovým službám účinne mu prísť na pomoc, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.

### *O štvrtej otázke*

35 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že ak sa v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu existencia nepriamej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním vnútroštátnych orgánov a škodou, ktorá bola spôsobená jednotlivcovi, považuje za dostatočnú na vznik zodpovednosti štátu, musí byť takáto nepriama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie pripísateľným tomuto členskému štátu a škodou spôsobenou jednotlivcovi taktiež považovaná za dostatočnú na vznik zodpovednosti uvedeného členského štátu za toto porušenie práva Únie.

36 Vo svojich pripomienkach predložených Súdnemu dvoru litovská vláda spochybnila, že by ku vzniku zodpovednosti litovského štátu v súlade s vnútroštátnym právom stačila nepriama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a spôsobenou škodou. Podľa litovskej vlády z uplatniteľných litovských ustanovení vyplýva, že na to, aby vznikla zodpovednosť štátu, musí existovať priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním vnútroštátnych orgánov a porušením práva jednotlivca, ktorému bola spôsobená škoda.

37 V tejto súvislosti stačí uviesť, že Súdnemu dvoru neprináleží, aby sa v rámci systému súdnej spolupráce zakotvenej článkom 267 ZFEÚ vyjadroval k výkladu vnútroštátnych ustanovení, ani aby posudzoval alebo preveril, či je výklad, ktorý podáva vnútroštátny súd, správny (rozsudok z 26. marca 2015, Macikowski, C-499/13, EU:C:2015:201, bod 51 a citovaná judikatúra).

38 Pokiaľ ide o odpoveď na štvrtú otázku, treba uviesť, že je pravda, že medzi podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby vznikla zodpovednosť členského štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom porušeniami práva Únie, ktoré sú tomuto štátu pripísateľné, patrí podmienka týkajúca sa existencie priamej príčinnej súvislosti medzi porušením tohto práva a škodou spôsobenou týmto jednotlivcom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, bod 94 a citovanú judikatúru),

39 Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že v prípade porušenia práva Únie, ktoré možno pripísať štátu, musí štát napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, bod 123 a citovanú judikatúru).

40 Z toho vyplýva, že ak sa v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, ako ho vykladá judikatúra jeho vnútroštátnych súdov, existencia nepriamej príčinnej súvislosti medzi porušením vnútroštátneho práva týmto členským štátom a spôsobenou škodou považuje za dostatočnú na vznik zodpovednosti štátu, musí byť na základe zásady ekvivalencie nepriama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie, ktoré možno pripísať dotknutému členskému štátu, a škodou spôsobenou jednotlivcom taktiež považovaná za dostatočnú na vznik zodpovednosti uvedeného členského štátu za toto porušenie.

41 V dôsledku toho treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu existencia nepriamej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním vnútroštátnych orgánov a škodou, ktorá bola spôsobená jednotlivcovi, považuje za dostatočnú na vznik zodpovednosti štátu, musí byť takáto nepriama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie pripísateľným tomuto členskému štátu a škodou spôsobenou jednotlivcovi taktiež považovaná za dostatočnú na vznik zodpovednosti uvedeného členského štátu za toto porušenie práva Únie.

## O trovách

42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 26 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/136/ES z 25. novembra 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že ukladá členským štátom, pokiaľ je to technicky možné, povinnosť zabezpečiť, aby dotknuté podniky bezplatne poskytovali orgánu spracúvajúcemu tiesňové volania na jednotnom európskom čísle tiesňového volania „112“ informácie o polohe volajúceho hneď, ako uvedený orgán dané volanie prijme, vrátane prípadu, ak je volanie uskutočnené z mobilného telefónu bez SIM karty.**

2. **Článok 26 ods. 5 smernice 2002/22, zmenenej smernicou 2009/136, sa má vykladať v tom zmysle, že priznáva členským štátom mieru voľnej úvahy pri vymedzení kritérií týkajúcich sa presnosti a spoľahlivosti informácií o polohe volajúceho na jednotné európske číslo tiesňového volania „112“, pričom sa však zdôrazňuje, že kritériá, ktoré členské štáty vymedzia, musia zabezpečiť, pokiaľ je to technicky možné, určenie polohy volajúceho tak spoľahlivo a presne, ako je potrebné na to, aby sa umožnilo tiesňovým službám účinne mu prísť na pomoc, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu.**

3. **Právo Únie sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu existencia nepriamej príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním vnútroštátnych orgánov a škodou, ktorá bola spôsobená jednotlivcovi, považuje za dostatočnú na vznik zodpovednosti štátu, musí byť takáto nepriama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie pripísateľným tomuto členskému štátu a škodou spôsobenou jednotlivcovi taktiež považovaná za dostatočnú na vznik zodpovednosti uvedeného členského štátu za toto porušenie práva Únie.**

Podpisy